

Forsidebilledet: *Jean-Claude Brialy* og *Bernadette Lafont* i *Claude Chabrol's* første spillefilm, „Vennerne“ („Le Beau Serge“).

Film og naivitet	122
Nye billeder	123
Debat	
af <i>Jørgen Poulsen</i>	124
Mine læreår	
af <i>Jørgen Roos</i>	126
Den fjerde enhed (<i>Sjøberg</i>)	
af <i>Werner Pedersen</i>	132
Et tab: <i>Jacques Becker</i>	
af <i>Birger Jørgensen</i>	138
Der er 8 flere <i>Ford</i> -film!	
af <i>George C. Pratt</i>	143
Norsk film i dag	
af <i>Ulf Balle Røyem</i>	144
Möte med <i>Ingmar Bergman</i>	148
Kulturhistorie!	
(<i>Neergaard</i> : „Historien om Dansk film“)	
af <i>Bent Graustien</i>	150
<i>Groucho & J. H. Marx</i>	
(„Groucho and Me“)	
af <i>Poul Malmkjær</i>	151
Også om film	
(<i>Besekow</i> : „Breve til en teatergal professor“)	
af <i>Wladimir Winde</i>	152
Film anmeldelser:	
„Le Déjeuner sur l'Herbe“	
af <i>Erik Ulrichsen</i>	152
„Jungfrukällan“	
af <i>Göran O. Eriksson</i>	154
„Kavaleriets Helte“	
af <i>Erik Ulrichsen</i>	155
Kosmoramas blå bog (sluttet)	156
Fra Filmmuseets plakatsamling	159
Laterna magica (sluttet)	159
Filmindex XLVII (<i>Mertz</i>)	160

Ansvarshavende redaktør:
ERIK ULRICHSEN

„Kosmorama“ udgives af Det Danske Filmmuseum, Vestergade 27, K. tlf. Minerva 2686. Ekspedition hverdage 9-16.30 (lørdag 9-13), tlf. Byen 1503. Biblioteket er åbent hverdage 12-15 (dog lukket om lørdagen) og tirsdag 19-21. „Kosmorama“ koster tilsendt 8 kr. årlig (4 numre) - de 5 første årgange kan fås for 8 kr. pr. årgang. Enkelte numre fra de 5 første årgange kan fås for 1 kr. stk. Bladet kan kun fås direkte fra Filmmuseet, giro 46738.

Jørgen Jensens Bogtrykkeri

Film og naivitet

Den 16. marts skrev *Thorhild Bjørnvig* i „BT“:

„Den kunst i dag, der bevidst forsøger at svare til den ligefremme naive kunst engang, er altid sentimental: den kunstner, der skaber den, ved på bunden bedre, han „spiller“ på folk. Det gjorde den gammeldags folkelige naive kunstner ikke, og han vidste aldrig bedre.“

Disse betragtninger er måske så rigtige som generalisationer af denne art nu engang kan blive. Det er da heller ikke meningen her at polemisere ophidset mod standpunktet. Det er især det lille ord „bevidst“, der afholder os fra at fare i flint. Havde *Bjørnvig* direkte sagt, at der ikke kan skabes ligefrem naive kunst af værdi i dag, ville vi have vendt os imod ham.

For vi tillader os i dette nummer at rose *John Fords* „Kavaleriets Helte“, der meget vel kan betegnes som både „ligefrem“ og „naiv“.

Men det er vel tvivlsomt, om *Fords* film „bevidst forsøger at svare til den ligefremme naive kunst engang“. *Ford* udtaler sig sjældent og nødigt om sine mål, og når han endelig udtaler sig om sine film, viser han en anti-*highbrow* indstilling: „Don't talk to me about art“. Det skulle ikke undre, om *Ford* ikke selv er klar over, hvor stor „naiv“ kunst han skaber (her tænker vi først og fremmest på film som „My Darling Clementine“ og „Kavaleriets gule Bånd“). *Ford* synes et paradoksal og mærkeligt eksempel på, at man inden for kunstarten med det mest omfattende moderne tekniske apparatur kan finde en „naturkunstner“, der ikke er ramt af intellektualiseringen, og som ikke „spiller“ på folk.

Og mon man ikke inden for filmen kan finde andre eksempler - flere end inden for de andre kunstarter? *Gene Kelly* og *Stanley Donen* synes os også at have skabt god ligefrem naive kunst i flere musicals. Der er her tale om en mere bevidst folkelighed end hos *Ford*, og vi bliver nok alligevel nødt til at sætte et spørgsmålstegn ved *Bjørnvigs* påstande, skønt han fremsætter dem klogt og uden fløthed. „Kunst er ikke mere sang, i al fald meget sjældent“, siger han. Vi vil gerne have lov at anføre *Kelly* og *Donens* „Sømand på Vulkaner“ blandt sjældenhederne. Den er bevidst ligefrem, den er bevidst naive, men den synes os ikke sentimental spekulation. Filmens sprog er ret nyt, og dette er måske grunden til, at det ligefremme og „naive“ her kan anvendes uden at modtageren bliver irriteret - det nye sprog kan få os til at se friskt på det almindelige og det almene, og dette omfatter vel trods al tidens intellektualisering også det „ligefremme naive“.